

ת"פ 61206-03-21 – מדינת ישראל, רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד מען חלייחל

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 61206-03-21 מדינת ישראל ואח' נ' חלייחל
תיק חיצוני: 62282/16

בפני כב' סגן נשיא, השופט ניר מישורי לב טוב מאשימה	1. מדינת ישראל 2. רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע	נגד	מען חלייחל	נאשימים

החלטה

1. **רקע:**

כנגד הנאשם הוגש כתוב אישום ביום 3.2.2018 המיחס לו ביצוען של עבירות מצד חיית בר מגנת, מצד בשיטות אסורות והחזקת חיית בר מגנת לפי החוק להגנת חיית הבר, תשט"ו - 1955 (להלן: "החוק להגנת חיית הבר") שעה שמועד ביצוע העבירות הנטען הינו 12.2.18 ובמועד נוסף עובר למועד זה.

2. **טייעוני ב"כ הנאשם:**

א. בית המשפט מתבקש להורות על מהיקת כל המתיחס לאישום של איסור החזקה של חיית בר מגנת בהתאם לסעיף 1 לצו סדר הדין הפלילי, עבירות קנס חיית הבר, עבירה החזקה מסוגת עבירות קנס, בהתאם לסעיף 225 א' לחוק סדר הדין הפלילי נקבע כי אם עברה שנה לא יוגש עליה כתוב אישום.

ב. כתוב האישום הוגש בשנת 2021 והעבירה משנת 2019.

3. **טייעוני ב"כ המאשימה:**

עמוד 1

א. המאשימה מבקשת לדוחות הטענה המקדמית להתיישנות עבירה החזקת חיית בר מגנת

ב. המאשימה מסכימה כי ככל יש לנוהג בעבירה של החזקת חיית בר מגנת כעבירה קנס אשר תקופת ההתיישנות בגיןה הינה שנה אחת מעט ביצועה אך עבירה זו הינה עבירה מסווג עונן אשר תקופת ההתיישנות בגיןה הינה חמיש שנים מיום ביצוע העבירה.

ג. המאשימה מפנה בתגובהה להוראת סעיף 221(ב1) לחוק סדר הדין הפלילי לפיה אין בקביעת עבירה כעבירת קנס כדי לשנות סיוג העבירה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין.

ד. שעה שהחלטה המאשימה כי דין עבירה זו להיות מוגשת בצירוף עבירות נוספות במסגרת כתוב האישום ולא כעבירת קנס הרוי שיש להתייחס לעבירה זו כעבירת עונן לכל דבר ועניין.

ה. לעניין שיקול דעתו של התובע הפנה ב"כ המאשימה להחליטות שניתנו בתיק ת"פ 17-17948-08-7 (שלום טבריה) מ"י נק ניקולא ואח'.

ו. במקרה דין העבירות המיוחסות לנואם זה חמורות מלאו שבפרשנת ניקולא ושלבות בעבירות הצד.

ז. מאז פרשת ניקולא ניסחה המאשימה כללים ברורים לפייהן האשמה נואם בעבירה החזקת חיית בר מגנת תתאפשר כעבירת קנס אך כאשר מדובר בעבירה עצמאית ובודדת אינה נלויה לעבירות חמורות כמו ציד ללא היתר.

ח. גם בפועל הטיפול הטבעי בין עבירת הקנס והעבירות הנוספות אין כל הגיוון ותועלתו.

דין והכרעה :

4. המסדרת הנורומטיבית :

להלן סעיפים הרגלוניים לצורכי הכרעה בבקשת:

סעיף 8(א)(3) לחוק להגנת חיית הבר קובע כי -

עמוד 2

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

"8. (א) (3) לא יחזק אדם חיית בר שאינה מזיק ואיינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללית או מיוחד, או אם באה לידי מעבב היתר סחר כללית או מיוחד או היתר העברת כללית או מיוחד, או אם הנה מחייב דין כאמור בסעיף קטן (ב)".

סעיף 14(א) לחוק להגנת חיית הבר קובע העונש הקבוע בצדיה של עבירה זו -

"14. (א) העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי ראשון או היתר שנייה על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, מאסר שנה אחת או קנס."

אין חולק בין הצדדים כי עבירה אשר העונש בגיןה הינו מאסר שנה אחת הינה עבירה מסווג עוון (סעיף 24(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וכי אין להעמיד נאשם לדין בשל עבירה מסווג עוון אם עברו מיום ביצועה חמיש שנים (סעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב - 1982 (להלן: "חсад" פ')).

זו סדר הדין הפלילי (ברירת משפט - הגנת חיית הבר), תשמ"א-1986 (להלן: "הצו") קובע בסעיף 1 כי -

"1. עבירה שנקבעה כעבירות קנס בצו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס - הגנת חיית הבר), תשמ"א-1986, נקבעת בזהה עבירה של ברירת משפט."

כמו כן קובע סעיף 221 (ב1) לחсад"פ כי -

"(ב1) אין בקביעת עבירה כעבירות קנס או בקביעת גובה הקנס על עבירה כאמור, כדי לשנות את סיווג העבירה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין."

5. לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים ועינתי בתגובה מצאתי כי דין הבקשה להידוחות מהטעמים הבאים :

ראשית, לא יכולה להיות מחלוקת כי עבירת החזקת חיית בר מוגנת הינה עבירה מסווג עוון (סעיף 24 לחוק העונשין) שעיה שהעונש בגיןה הינו שנת מאסר בחוק. גם שאן חולק כי מדובר בעבירה קנס הרוי שכן נשללת מעבירה זו עובדת היותה עבירה מסווג עוון וזאת נוכח הוראות המפורשת של המחוקק בסעיף 221(ב/) לחсад"פ לעיל.

פרשנות אחרת לפיה סעיף 221(ב1) לעיל אינה ישם לעניינה של עבירת החזקת חיית בר מוגנת מרוקן סעיף זה מトンך שעיה שהמחוקק בוחר לציין במשמעותו כי העבירה נותרה עבירה מסווג עוון על כל המשמע מכך ונימן להעלות מספר

נפקיות להגדרה זו כగון בשאלת הפעלת מאסר על תנאי שהוטל בגין עבירה מסווג עוון, התשישנות עונשים והתיישנות עבירות.

חיזוק לגישה פרשנית זו מצאתי אף תוך עיון בדברי ההסבר לתיקון מס' 60 לחס"פ (ה"ח הממשלה תש"ע מס' 456 עמ' 16):

"סעיף 5 מוצע, למען הסר ספק, להוסיף את סעיף 222א לחוק, המבהיר כי קביעת עבירה כעבירת קנס אינה משנה את סיוגה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין,

התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). זאת בשל טענות שעלו בפניו ערכאות שונות, ולפיהן קביעת עבירה כעבירת קנס עשויה לשנות את סיוגה. בחלוקתם בין המקרים נדחו טענות אלה (ר' ה"פ (שלום ת"א) 05/200946, יIRON בר-אל נ' מ"י, תק-של 2006(4), (17934) 2006 ובחלוקתם בין המקרים הן נתקבלו (ר' ע"פ מחוזי י-ט 02/6663, יוסף גבאי נ' מ"י, תק-מח 2003(2) (3632) 2003) ומכל מקום הדבר טועון בהברה.

כן, למשל, אם עבירה היא מסווג "עוון" לפי סעיף 24 לחוק העונשין, היא לא תהפוך לחטא אף ורק בשל כך ששיעור הקנס שנקבע לעבירה זו שהוכרזה כעבירת קנס הוא ברמת הסיוג של "חטא" לפי אותו סעיף, וסיוגה יioter בהתאם לעונישה המרבית שנקבעה לעבירה המקורית. **הסעיף המוצע מדגיש את האופי הפרוצדורלי של הפיכת עבירה לעבירה קנס, בלי לפגוע בסיווגה המהותי.**"

שנית, פרשנות ב"כ הנאשם את הוראות החוק עומדת בסתריה עם פסיקות בית המשפט בערכאות השונות באשר לזכותה של המאשימה להגיש כתוב אישום בגין עבירת החזקת חיית בר מוגנת חלף הסתפקות בעונישה כעבירה של ברירת משפט.

モותב זה קבע בת"פ 17-08-17948 (שלום טבריה), לא פורסם (28.6.18) כי בנסיבות החזקת 9 חוגלות יריות במקرار הביתי יש משום נסיבות המצדיקות הגשת כתוב אישום ואין לחיב המאשימה בנסיבות אלו להסתפק ברישום דוח כספי לחובת הנאשם.

במסגרת החלטת בית המשפט המחויזי בערעור שהוגש על פסק דין זה בע"פ 17-08-1940319 (מחוזי נצרת), פורסם במאגרים המשפטיים (3.3.19) נקבע באשר לסמכות בית המשפט להטיל קנס כספי גבוהה מזו הנקבע בעונש הקנס הקבוע בברירת הקנס שניתן לחיב בו נאשם :

23. לעמדתנו, לא מתעוררת במקרה זה כל שאלה של סמכות.

סעיף העונשין בחוק להגנת חיות הבקר קובע (בחלק הרלוונטי שלו- קרי, סעיף 14(א) לחוק), כי העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רישון או היתר שניtan על פי חוק זה, דין, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, מסר שנה אחת או קנס.

אמנם, מדובר בעבירות קנס, שניtan היה למסור בגינה הودעת קנס, על סך של 730 ₪, אולם משהוחלט להגיש נגד המערערים כתוב אישום, אין סמכותו של בית המשפט מוגבלת, אלא לעונשים שנקבעו בחוק, כמפורט לעיל.

לענין זה יפים הדברים שנקבעו בע"פ (מח' נצ') 1150/07 אבו ריש נ' רשות שמורות הטבע (19.09.2007):

"עובדות כתוב האישום המתוקן, מלמדות, כפי הנטען ע"י המשיבה, כי חומרת העבירות הבדיקה, גם לו כל העבירות הנכללות בה היו עבירות קנס/ברירת משפט, בירור המשפט.

סמכותו של בית המשפט, הדן בעבירה שנקבעה כעבירה קנס או ברירת משפט, אם משומם שהנאשם לא שילם את הקנס/ביקש להישפט או שהתובע בחר להגיש נגדו כתוב אישום, איננה מוגבלת לשיעור הקנס הנוכחי ע"י השר הממונה כבירית הקנס. בית המשפט אף מחויב על פי החוק, בנסיבות בהן לא שילם אדם קנס לפי ברירת קנס או שביקש להישפט, להטיל עליו קנס שלא יפחח מן הקנס הנוכחי בהזמנה, אלא אם מצא נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו (סעיף 224 + 230 לחסד"פ).

המסקנה העולה מהאמור לעיל, כי ביהם"ש קמא היה מוסמן לפי סעיף 16 לחוק העונשין, להטיל קנס בסכומים העולים על הקנס אשר נקבע בברירת הקנס, ובלבד שלא יעלה על הסכום שנקבע לצד העבירה בחיקוק".

24. לפיכך, יש לדחות את הטענה כי בית המשפט קמא לא היה מוסמן, להטיל על המערערים את העונשים שגורר עליהם".

מפסק דין שלו בית המשפט המחויזי, הגם שאינו דין בסוגיית ההתיישנות (אשר כלל לא הועלה במקרה זה) ניתן להזכיר לעניינו שעה שהמאשימה רשאית לבחור בדרך של הגשת כתוב אישום בנסיבות שאין קלות ובמקרה שבפני נסיבות כתוב האישום באם יוכחו בדיון חמורות מלאו שהובאו בפני בית המשפט בפרש ניקולא שעה שכוללות עבירות ציד שלא בדיון בהן כרוכה לכואורה עבירת החזקת חיית בר מוגנת. כמו כן ניתן להזכיר מפסק דין של בית המשפט המחויזי כי יש מקום להתייחס לעבירה זו שעה שהוגש בגינה כתוב אישום, גם אם עבירה יחידה, כאשר מסקוג עון לכל דבר ועניין.

שלישית, פרשנות ב"כ הנאשם להוראות החוק מטילה מעמסה בלתי מתقبلת על הדעת על היחידה החוקרת והמאשימה בסיסום כל פעולות החקירה בגין עבירות מסווג עונן שאין מחלוקת כי ההתיישנות בגין חולפת בחולוף 5 שנים אך בשל העובדה כי אחת העבירות הינה עבירה קנס שההתישנות בגין חולפת בחולוף שנה (על פי גישת ההגנה). במצב דברים זה עלול האינטэрס הציבורי להיפגע שלוש פעמים : פעם אחת שעה שהחקירה עלולה להימצא בחסר שאז קיים קושי באיסוף ראיות בסד זמינים קצר והגעה לחקיר האמת, פעם שנייה בזנחת הטיפול בעבירה כפי עבירת החזקת חיית בר מוגנת אך בשל פרשנות מキלה עם הנאים שאין לה מקום במקרה זה ופעם שלישי שעה שהיא באימוץ פרשנות זו כדי לפגוע אף בנאים עצמו שעה שהיא בסיכון הן לקבלת קנס שיטול עליו בגין עבירות החזקת חיית הבר המוגנת והן להגשת כתוב אישום מאוחר שיוגש כנגדו בגין עבירות הצד ללא יותר ושאר עבירות מסווג עונן על פי חוק להגנת חיית הבר במסגרת כתוב אישום אשר היה מוגש כנגדו בסיסום החקירה הפלילית.

مكان כי גם פרשנות תכליתית מצדד באימוץ גישת התביעה במקרה זה ודוחית הפרשנות המוצעת בידי ההגנה.

רביעית, מקבלת מסקنتי זו אף חיזוק בטעמי הכרעת הדיון שניתנה **בת"פ 13456-10-14 (שלום ק"ג) מ"י נ' סלאמה ואח', לא פורסם (10.12.18)** במסגרתה דין בית המשפט בטענה דומה לפיה עבירה שביצועה הוכח מעבר לכל ספק סביר ההтиישנה בהיותה עבירה קנס :

... הנני סבורה כי דין טענת ההתיישנות להידחות. סעיף 1 לצו סדר הדין הפלילי (UBEIRAT KNESS) - הגנת חיית הבר תשמ"ז-1986 קובע כי "UBEIRAH UL HORAVOT SEUPIM 4(a) V-B)...LAHOK HAGNAT CHIYT HEBER TSHU"Z-1955...HAYA UBEIRAT KNESS".

סעיף 9(a)(3) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 קובע כי: "באין הוראה אחרת לעניין חוק זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה אם עברו מיום ביצועה (3) בעoon-chamsh shanim" ואילו סעיף 225(a) לחוק סדר הדין הפלילי קובע "UBEIRAH SHENA MIYOM BIZOU UBEIRAT KNESS, LA YOGSH ULIA CHTOB AISHEM...".

...

אין הגיון בהטלת מעמסה לא סבירה על הרשות תוך השקעת כספי ציבור מיותרים וחיבובה לפצל פרשה אחת המאפשרת העמדת דין בגין מספר עבירות ולהגשים מספר כתבי אישום, עבירה עבירה, בהתאם למועד ההתיישנות.

בעניינו עולה מן הנסיבות כי היה מקום לחקור בפרישה כולה מכלול. הסגנון מבקש לבודד באופן מלאכותי את העבירה של ירי באזורי מגורים מן המכלול. המסקנה כי לא הוכחו העבירות המשמעותיות יותר, סופו של יום, מעבר לכל ספק סביר, אינה יכולה לעמוד למאשימה לרועץ ועל כן נדחת טענת ההתיישנות".

לצין כי על הכרעת הדין וגזר הדין במקרה זה לא הוגש ערעור.

יחד עם זאת אצין כי אין שותף לקביעה כי התשומות בעבירה שהוגדרה עבירה קנס היא בכל מקרה שנה מיום ביצועה וכי רק בפעולות חקירה שבוצעו יש כדי להאריך תקופת התשומות במקרה זה.

למען הסר ספק הרי שאין בהחלטה זו כדי להתייר הטלת קנס על חשוד בעבירות החזקת חיית בר מוגנת בתום תקופת התשומות של שנה שלא במסגרת הגשת כתוב אישום ובלא שנסיבות ביצוע העבירה עונות לקריטריונים שנקבעו בפסיקה לעיל ובנהליה הפנימיים של המאשימה אך אין זה מקרה שבפניינו.

סוף דבר :

לאור הטעמים לעיל אני מורה על דחינתה של הטענה המקדמית להתשומות עבירת החזקת חיית הבר המוגנת.

המציאות תעבור ההחלטה לעיון הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז כסלו תשפ"ב, 30 נובמבר 2021, בהעדר
הצדדים.